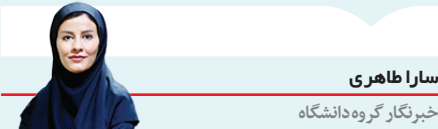

«فرهیختگان» از جزئیات احداث نخستین «پالایشگاه کوچک» دانشگاهی در دانشگاه آزاد اسلامی گزارش می‌دهد

آغاز یک پروژه جذاب پژوهشی در نفت

سارا طاهری

خبرنگار گروه دانشگاه

راه‌اندازی یک پالایشگاه کوچک در واحد علوم و تحقیقات، خبری بود که دکتر طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی آن را نوید داد؛ پالایشگاهی که اولین پالایشگاه دانشگاهی در سطح کشور است و قرار است هم عرصه‌ای برای پژوهش دانشجویان دانشگاه باشد و هم محلی برای درآمدزایی دانشگاه. این روزها دانشگاه آزاد اسلامی تلاش دارد برای تمام رشته‌های خود محیط عملی فراهم کند، به همین دلیل در جدیدترین اقدام خود احداث پالایشگاه کوچک

توسط واحد علوم و تحقیقات را در دستور کار قرار داده است. این پالایشگاه، اولین پالایشگاه تولیدی-پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی است که با اهداف صنعتی برای تولید محصولات نفتی و دورنمای آموزشی و پژوهشی راه‌اندازی و اجرا می‌شود. آلتور که دکتر طهرانچی گفته است این طرح یک گام جدید در دانشگاه و تجربه جدیدی برای درگیر شدن مجموعه دانشی حوزه نفت و پتروشیمی با محیط‌های کاری است. از این رو برای احداث این پالایشگاه ابعاد بزرگی در نظر گرفته نشده و هزینه‌ای که قرار است برای این طرح انجام شود، هزینه‌ای مولد خواهد بود و به نوعی خرید دانش فنی قابل تکثیر به حساب می‌آید. اما چرا واحد علوم و تحقیقات برای احداث این پالایشگاه انتخاب شد؟

کشور مایکی از کشورهای نفت خیز به حساب می‌آید، از سوی دیگر دانشگاه آزاد اسلامی به‌ویژه واحد علوم و تحقیقات از توان علمی و پژوهشی بالایی در این حوزه برخوردار است. بنابراین به گفته دکتر طهرانچی طرح احداث پالایشگاه کوچک به‌عنوان یک پروژه میانی می‌تواند به تثبیت و ارتقای واحد علوم و تحقیقات در جایگاه جذب و خلق فناوری کمک زیادی کند. به همین دلیل مسئولان دانشگاه می‌خواهند با ایجاد یک پالایشگاه تولیدی آموزشی علاوه‌بر آموزش و مهارت‌آموزی به دانشجویان رشته‌های نفت و پتروشیمی و سوق دادن پایان‌نامه‌ها و رساله‌های مرتبط به‌سمت نیازهای این صنعت، محصولات دانش‌بنیان تولیدشده را در این پالایشگاه مورد استفاده قرار دهند.

احداث پالایشگاه کوچک نخستین تجربه دانشگاه آزاد
آلتور که رئیس دانشگاه آزاد اسلامی گفته است تاکنون دانشگاه در تکنولوژی خط تولید ورود نکرده و طرح احداث پالایشگاه کوچک نخستین تجربه این دانشگاه در این حوزه خواهد بود که با اجرایی شدن آن دانشجویان پتروشیمی می‌توانند در فضای حقیقی ضمن آموزش‌های تئوری، تجربه عملی نیز به‌دست‌آورند و از نزدیک تجربه کنند که چگونه می‌توان یک پالایشگاه را مدیریت کرد و فعالیت‌های آن را توسعه داد. بی‌شک اجرایی شدن این طرح، توانایی فوق‌العاده آموزشی و پژوهشی را برای دانشگاه آزاد اسلامی به‌دنبال دارد.

«دانشکده نفت» به «فناور کده نفت» ارتقا داده می‌شود
اتفاقی که خواهد افتاد، این است که دانشگاه آزاد اسلامی با اجرایی

این طرح و احداث پالایشگاه کوچک تولیدی آموزشی، «دانشکده نفت»، واحد علوم و تحقیقات را به «فناور کده نفت»، ارتقا خواهد داد و در نهایت تکنولوژی و فناوری‌های مورد نیاز از این طریق تولید می‌کند. دکتر طهرانچی معتقد است این طرح به پایایی و پویایی تیم‌های علمی دانشگاه آزاد اسلامی در کسب و خلق فناوری منجر می‌شود و دانشگاه را به خالق تکنولوژی تبدیل می‌کند، به‌طوری‌که دانشگاه نسل فناور معنا پیدا می‌کند. در حال حاضر با کلیات راه‌اندازی پالایشگاه کوچک توسط دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات در قالب یک «شرکت پروژه» موافقت شده و قرار است دبیرخانه شورای اقتصاد و سرمایه‌گذاری دانش‌بنیان، معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری و واحد علوم و تحقیقات درباره اجرای این شرکت پروژه تصمیم‌گیری کنند.

«پالایشگاه کوچک»

عرصه‌ای برای درآمدزایی و پژوهش

جمشید صباغ‌زاده، قائم‌مقام رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در واحد علوم و تحقیقات در گفت‌وگو با «فرهیختگان» درباره هدف از راه‌اندازی این پالایشگاه گفت: «پالایشگاه‌هایی که در کشور وجود دارند، متأسفانه راندمان پایینی دارند و پارامترهای آنها نیز راندمان‌های ثابتی است و محیط مناسبی برای تحقیقات در اختیار ندارند، بنابراین می‌توان به‌جرات گفت که پالایشگاه‌های کشور دارای محیطی قدیمی هستند که برای پژوهش مناسب نیست.»
او اضافه کرد: «از سسوی دیگر کشور ما یک کشور نفتخیز است؛ در دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات نیز دانشکده نفت وجود دارد. ما نیاز داریم که در زمینه نفت و پتروشیمی و پالایشگاه‌ها مهارت و تخصص خاصی را به‌دست‌آوریم. به همین دلیل واحد علوم و تحقیقات به‌عنوان واحدی که ظرفیت‌های بیشماری را در اختیار دارد، وارد این حوزه شد و در نهایت تصمیم گرفتیم یک پالایشگاه کوچک تحقیقاتی را در این واحد دانشگاهی راه‌اندازی کنیم.»

راه‌اندازی پالایشگاه‌های کوچک با راندمان بالا

در نقاط مختلف کشور
قائم‌مقام رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در واحد علوم و تحقیقات در ادامه خاطرنشان کرد: «این پالایشگاه می‌تواند عرصه‌ای برای دانشجویان دکتری باشد تا بتوانند با پارامترها و خوراک متغیر پژوهش کنند. در واقع این دانشجویان می‌توانند با راندمان بالا پژوهش‌های خود را انجام دهند تا در نهایت این پالایشگاه یک عرصه برای پژوهش شده و در سوی دیگر برای واحد علوم و تحقیقات درآمدزایی به‌دنبال داشته باشد.» صباغ‌زاده درخصوص زمان راه‌اندازی و جزئیات احداث پالایشگاه کوچک واحد علوم و تحقیقات صحبت به‌میان آورد و توضیح داد: «مصوبه این پالایشگاه را از دانشگاه آزاد اسلامی اخذ کرده‌ایم. شرکت این پالایشگاه نیز تأسیس شده و واحد اصفهان و الکترونیک در سرمایه‌گذاری این پالایشگاه با ما مشارکت خواهند کرد، البته مشارکت این دو واحد دانشگاهی به‌دلیل بحث مالی نیست، بلکه بیشتر به‌دنبال آن هستیم که بتوانیم در این پالایشگاه کوچک کاری جمعی و پژوهشی انجام دهیم.» او در ادامه اظهار کرد: در حال حاضر مدیرعامل و هیات‌مدیره پالایشگاه کوچک مشخص شده است و تا یک سال آینده بحث راه‌اندازی این پالایشگاه کامل خواهد شد، بعد از احداث پالایشگاه واحد علوم و تحقیقات قادر خواهیم بود پالایشگاه‌های کوچک با راندمان بالا را در نقاط مختلف کشور با دانشی - که به‌دست‌آورده‌ایم - راه‌اندازی کنیم.»

پالایشگاه در ساحل دریای عمان و خلیج فارس احداث می‌شود

قائم‌مقام رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در واحد علوم و تحقیقات در ادامه درخصوص محل احداث پالایشگاه نیز افزود: «پالایشگاه‌ها به تناسب اینکه باید بازدهی و راندمان بالا داشته باشند باید به محل تأمین خوراک با صادرات نزدیک باشند. با توجه به پالایشگاه سوختی را تولید می‌کند که سولفور پایینی دارد، ترجیح‌مان این است که پالایشگاه واحد علوم و تحقیقات به محل صادرات نزدیک و در ساحل دریای عمان و خلیج فارس باشد، البته هنوز لوکیشن‌یابی دقیق برای احداث آن انجام نشده است اما قطعاً به دریای عمان و خلیج فارس نزدیک خواهد بود.»

سولفور پایین جزء مزایای پالایشگاه کوچک واحد علوم و تحقیقات است

پالایشگاه واحد علوم و تحقیقات اولین پالایشگاه دانشگاهی است
او در پاسخ به این سوال که آیا تاکنون سایر دانشگاه‌ها در این حوزه ورود کرده‌اند یا خیر، عنوان کرد: «پالایشگاه واحد علوم و تحقیقات اولین پالایشگاهی است که دانشگاه‌های کشور وارد آن می‌شوند، به عبارت بهتر اولین پالایشگاه دانشگاهی است و باید گفت پالایشگاه‌های کوچک با راندمان بالا نسل جدیدی از پالایشگاه‌ها هستند که واحد علوم و تحقیقات به‌عنوان اولین دانشگاه در این عرصه ورود کرده است.»
صباغ‌زاده بیان کرد: «پالایشگاه‌های فعلی در کشور راندمان پایینی دارند و اگر بخواهیم در آنها تغییراتی ایجاد و با علم روز هماهنگ کنیم، نیازمند چندده میلیارد تومان هزینه هستیم اما پالایشگاه واحد علوم و تحقیقات کاملاً مطابق با علم روز بوده و دارای تنوع در خوراک است، یعنی اگر خوراک ورودی آن به تناسب بازار تغییر کرد، می‌تواند خود را تغییر دهد و این درحالی است که پالایشگاه‌های قدیمی تغییر در خوراک‌شان ندارند.»

پالایشگاه کوچک واحد علوم و تحقیقات سولفورزدایی کند
قائم‌مقام رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در واحد علوم و تحقیقات با بیان اینکه پالایشگاه کوچک این واحد دانشگاهی می‌تواند سولفورزدایی کند، توضیح داد: «سولفورزدایی یک تقاضای جدید است که نیازمند دانشی جدید است؛ هدفی که در پالایشگاه واحد علوم و تحقیقات به آن توجه شده است. این پالایشگاه هم ارزش تحقیقاتی دارد و هم ارزش اقتصادی، در نهایت هم متناسب با دانش روز است و هم عرصه کاملاً عملیاتی برای دانشجویان نفت ایجاد می‌کند. از آنجا که کشورمان یک کشور نفتخیز است کاملاً شایستگی این را داریم که در زمینه نفت مهارت بالا داشته باشیم، لذا باید این عملیات را در دانشگاه‌ها ایجاد می‌کردیم که این اتفاق در دانشگاه آزاد اسلامی رقم بخورد.»

او با بیان اینکه بحث سولفور پایین جزء مزایای پالایشگاه کوچک واحد علوم و تحقیقات خواهد بود، تصریح کرد: «در واقع می‌تواند سوخت کشتی‌هایی را تأمین کند، زیرا در حال حاضر کشتی‌ها ملزم به تأمین سوخت با سولفور پایین هستند.» صباغ‌زاده با تأکید بر اینکه از دانشجویان و استادان دانشگاه آزاد اسلامی در این پالایشگاه استفاده خواهد شد، گفت: «هدف آموزشی و پژوهشی ما بر اهداف مالی اولویت دارد، به عبارت بهتر در تلاشیم عرصه‌ای را برای دانشجویان دکتری ایجاد کنیم که بتوانند در این عرصه پژوهش کنند و دانش خود درخصوص پالایشگاه‌سازی را بالا ببرند. نحوه حضور دانشجویان و اعضای هیات علمی در این پالایشگاه مانند دوره‌های کارآموزی است.»

دانشجویان برای کارهای پژوهشی خود در پالایشگاه حضور پیدا می‌کنند
او گفت: «کسی که در زمینه نفت تحقیق و پژوهشی می‌کند، دوره تئوری خود را در دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات می‌گذراند و برای دوره‌ها و کارهای پژوهشی‌اش در محل پالایشگاه حضور پیدا خواهد کرد. نگارش پایان‌نامه در حوزه پالایشگاه نیز یکی دیگر از اقدامات مدنظر خواهد بود، به عبارت دیگر کار پژوهشی، پایان‌نامه و حتی کار آموزشی در این حوزه مدنظر قرار گرفته‌اند.» قائم‌مقام رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در واحد علوم و تحقیقات در ادامه افزود: «پیش از این دانشجویان رشته نفت نمی‌توانستند از نزدیک در پالایشگاه حضور پیدا کنند و با روند کار به‌صورت عملی آشنا شوند و تمام تحصیل آنها به‌صورت تئوری بود، حتی اگر کارهای عملی نیز انجام می‌دادند، کارهای کوچک در آزمایشگاه‌ها بود اما در حال حاضر این عرصه یک عرصه باز و عملیاتی است و دانشجویان با حضور در این پالایشگاه پژوهش و تحقیق می‌کنند و پایان‌نامه می‌نویسند
و در نهایت طراحی و راه‌اندازی پالایشگاه را می‌آموزند.»

درصد

برآورد اولیه‌مان این است که میزان نرخ بازگشت سرمایه در صورتی که به‌صورت سه‌شیفت کار کند حداقل ۸۰ درصد خواهد بود

هوشمندسازی امتحانات بزرگ‌ترین مشکل ساماندهی سنجش و پذیرش
قائم‌مقام ستاد علم و فناوری شورای انقلاب فرهنگی گفت: «مهم‌ترین مشکل در زمینه اجرایی‌شدن مصوبه ساماندهی سنجش و پذیرش هوشمندسازی امتحانات است که براساس مصوبه ساماندهی سنجش و پذیرش هوشمند می‌شود.» منصور کبک‌انیان در حاشیه جلسه ۱۵۷ شورای ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور گفت: «بسیاری از جوانان چشم‌انتظار نهایی شدن این مصوبه هستند و قطعاً تا مدتی اخبار این مصوبه رصد خواهد شد. دیروز سومین جلسه‌رصد و راهبری اجرای مصوبه سنجش و پذیرش بود که ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور وظیفه رفع موانع این مصوبه را دارد. همچنین باید در جهت رفع مشکلات مصوبه، هماهنگی‌های لازم را بین وزارتخانه و دستگاه‌های اجرایی زیربط ایجاد کند.» قائم‌مقام ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی تصریح کرد: «براساس این مصوبه در سال ۱۴۰۲ مقرر شده است ۶۰ درصد وزن ارزیابی دانش‌آموزان با توجه به سابقه تحصیلی دانش‌آموزان تحت عنوان امتحانات سراسری نهایی در قالب تشریحی اجرا شود که این قانون باید یادآوری شود.»

اجرای طرح دستیار فناوری برای آشنایی دانشجویان با حوزه فناوری
معاون فناوری وزیر علوم گفت: «طرح دستیار فناوری در وزارت علوم در حال پیگیری است که هدف از آن تعامل گسترده میان دانشگاه و پارک علم و فناوری در راستای آموزش و آشنایی دانشجویان با حوزه فناوری است.» علی خیرالدین گفت: «تشکیل معاونت فناوری و نوآوری در وزارت علوم، در راستای گسترش گفت‌وگو فناوری در دانشگاه‌ها و کشور بوده است.» وی دانشگاه‌های نسل چهارم را دانشگاه‌های کارآفرین و مسئولیت‌پذیر توصیف و اظهار کرد: «ما در کشور به‌دنبال دانشگاهی هستیم که جامعه‌محور بوده و با شناسایی و رفع نیازهای جامعه در راستای انجام مسئولیت‌های اجتماعی خود قدم بردارد.» به گفته معاون فناوری و نوآوری وزارت علوم، هرچند کشورمان در تولید علم رتبه پانزدهم دنیا و با اختلاف زیادی از کشور ترکیه، رتبه اول منطقه را به خود اختصاص داده است، ولی جایگاه کشورمان از نظر فناوری در دنیا شایسته نیست و نیازگر این موضوع است که عملاً در تجاری‌سازی و تبدیل علم به ثروت و رفاه جامعه، خیلی موفق نبوده‌ایم.

تست کرونا برای دانشجویان واکسن‌زده الزامی شد
مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی گفت: «براساس بخشنامه وزارت کشور، دانشجویانی که واکسینه نشوند باید هر ۱۵ روز یک‌بار نتیجه منفی کرونای خود را به دانشگاه تحویل دهند تا زمانی که واکسینه شوند.» محمدرضا آهنجیان در گفت‌وگو با مهر از ابلاغ دو بخشنامه از طرف وزارت کشور به وزارت علوم خبر داد و گفت: «بخشنامه اول توسط وزیر کشور به سه وزارتخانه علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت درمان و آموزش پزشکی و آموزش و پرورش ابلاغ شد، مبنی بر اینکه ستاد ملی مبارزه با کرونا تأکید دارد بر بازگشایی دانشگاه‌ها از بهمن ماه و اینکه آزمون‌ها و پایان‌نامه‌ها باید به‌صورت حضوری برگزار شود.» وی یادآور شد: «بخشنامه دوم توسط معاونت امنیتی و انتظامی وزارت کشور برای تمام وزارتخانه‌ها ارسال شده است که یکی از بندهای آن درمورد دانشگاه‌ها و مدارس بود. در این بخشنامه تأکید شده بود واکسیناسیون برای جامعه دانشگاهی الزامی است، اعضای هیات علمی و کارکنان دانشگاه‌ها موظف به واکسینه شدن هستند.» وی ادامه داد: «همچنین هر یک از اعضا اگر بخواهد از آن‌ها تمرد کند، باید دلیل موجه داشته باشد و با وی مطابق با قوانین و مقررات برخورد می‌شود.»